

Sygn. akt II Cz 572/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 6 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt-spr.

Sędziowie: S.S.O. Marian Raszewski

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w O.

przeciwko B. K.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia (...) Sp. z o.o. w O.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 12 maja 2016 r., sygn. akt I C 230/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Marian Raszewski SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 572/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 maja 2016 r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 27 k.p.c. stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd I instancji wskazał, że za odstąpieniem od własności przemiennej wynikającej z art. 34 k.p.c. na rzecz zasad ogólnych wynikających z art. 27 § 1 k.p.c. przemawia ekonomika procesowa oraz fakt, że umowa cesji wierzytelności nie powinna pogarszać sytuacji dłużnika. Sąd Rejonowy wskazał także na mogące się pojawić trudności z przeprowadzeniem w zasadzie wszystkich dowodów w sprawie z uwagi na odległe od siedziby Sądu miejsce zamieszkania stron, świadków a także miejsce wykonania umowy, co w sposób oczywisty narusza, wynikającą z art. 235 k.p.c., zasadę bezpośredniości w procesie.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł powód (...) Sp. z o.o. w O. zaskarżając je w całości i domagając się jego uchylecia oraz przekazania sprawy do dalszego prowadzenia przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie art. 31 k.p.c., art. 34 k.p.c. w zw. z art. 454

§ 1 zd. 2 k.c. oraz art. 235 § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana wniosła o jego oddalenie i przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 27 § 1 k.p.c. powództwo wytacza się – co do zasady - przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania. Właściwość przemienna w stosunku do właściwości ogólnej jest właściwością szczególną, czyli konkurencyjną, tzn. może z nią konkurować, pozostawiając wybór sądu powodowi. Właściwość przemienna jest to więc w istocie taka właściwość, która uprzywilejowuje powoda. Sądy przemienne mają umożliwić powodowi dochodzenie roszczenia przed sądem w danym wypadku dla niego dogodniejszym niż sąd ogólnie właściwy dla pozwanego.

Przepisy o sądach przemiennych mają na uwadze nie tylko wygodę stron procesowych, ale kierują się względami ekonomii procesowej i ułatwieniem sądowi prowadzenia sprawy zgodnie z zasadą bezpośredniości (por. np. W. Siedlecki [w:] W. Siedlecki, Z. Świeboda, Postępowanie cywilne. Zarys wykładu, Warszawa 2004, s. 91).

Tymczasem zważyć należy, że przedmiotowa sprawa dotyczy roszczeń z powierniczej umowy przelewu wierzytelności na cesjonariusza, który zobowiązał się wyegzekwować świadczenie na rachunek cedenta. Przedmiotowe świadczenie stanowi roszczenie cedenta

o zapłatę wynagrodzenia za umowę pośrednictwa kupna. W niniejszej sprawie, mimo tego, że postępowanie sądowe będzie się toczyło przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim, wszystkie dowody będą przeprowadzone w miejscowości położonej w znacznej odległości od tego miasta. Rozpoznanie sprawy w O. powoduje zatem sygnalizowane przez Sąd I instancji ryzyko naruszenia zasady bezpośredniości w procesie i ekonomii procesowej, wbrew idei przepisów o właściwości przemiennej.

Wbrew twierdzeniom zażalenia rozpoznanie niniejszej sprawy przez Sąd Rejonowy w O. prowadzi też do pogorszenia sytuacji dłużnika, podczas gdy, jak podkreśla się w orzecznictwie, przelew wierzytelności następujący bez zgody dłużnika nie może prowadzić do pogorszenia jego dotychczasowej pozycji prawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 1998 r., I CKN 822/97, OSNC 1999, nr 2, poz. 39).

Ze wskazanych względów Sąd Okręgowy nie podziela wskazanego w zażaleniu poglądu wynikającego z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002 r., III CZP 81/01, OSNC 2002, nr 11, poz. 131). Przyłącza się do głosu krytyków tego stanowiska, wyrażających pogląd, że przelew wierzytelności pozostał bez wpływu na właściwość przemienną sądu wyznaczoną przez art. 34 k.p.c. Właściwość przemienną sądu wyznacza zatem nadal to miejsce, w którym dłużnik powinien spełnić świadczenie na rzecz zbywcy wierzytelności. Miejsce wykonania umowy znajduje się w G.. Zatem także w świetle art. 34 k.p.c. sądem miejscowo właściwym do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim, któremu sprawa została przekazana.

W zakresie wniosku o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego wskazać należy, że na obecnym etapie postępowania rozstrzygnięcie to jest przedwczesne, ze względu na nie spełnienie przesłanki zakończenia sprawy w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

SSO Marian Raszewski SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski